Ümumi məlumat	**Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı**	AZLL 107: Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi 1 (Azərbaycan folkloru). 3 kredit, 6 AKTS
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2024/2025-ci tədris ilinin, payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos. Aynur Qəzənfərqızı
	E-mail:	aqezenferqizi@khazar.org
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda
Prerekvizitlər	yoxdur	
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	**Dərsliklər:** Qəzənfərqızı Aynur. Folklorşünaslığın müasir problemləri. Bakı, Köhlən, 2023. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. (6 cilddə) I c., Bakı, Elm, 2004, 760 s. Bayat Füzuli. Folklor dərsləri (dərslik). Bakı,Elm və təhsil, 2012, 424 s. **Əlavə ədəbiyyat:** Paşa Əfəndiyev. Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı (dərslik). Bakı, Maarif, 2012, 404s. Azad Nəbiyev. Azərbaycan folkloru (dərslik). Bakı, 1996. 430 s. Vaqif Vəliyev. Azərbaycan folkloru (dərslik). Bakı, Maarif, 1985,414 s. Vaqif Vəliyev. Azərbaycan qəhrəmanlıq dastanları (dərs vəsaiti). Bakı, BDU nəşriyyatı, 1980. Çobanoğlu Özkul. Halkbilimi kuramları ve yöntemleri tarihine giriş. Ankara, Akçağ, 2002, 368 s. **Qaynaqlar:** Atalar sözü. (toplayanı və tərtib edəni Rzayev X.) Bakı, Təbib, 1992, 119 s. Azərbaycan aşıqları və el şairləri. 1-ci və 2-ci cildlər, Bakı, Elm, 1983-1984. Azərbaycan bayatıları. Bakı, Elm, 1984, 253 s.; "XXI-Yeni nəşrlər evi", 2004, 304 s. Azərbaycan dastanları. (5 cilddə), Bakı, 1965-1972; Bakı, "Lider", 2005. Azərbaycan ədəbiyyatı inciləri. Nağıllar (tərtib edəni N. Seyidov). Bakı, yazıçı, 1985, 506 s. Azərbaycan mifoloji mətnləri. Bakı, 1988, 196 s. Azərbaycan nağılları (5 cilddə) Bakı, "Şərq-Qərb", 2005-ci il. Azərbaycan xalq dastanları, əfsanə-əsatir və nağıl deyimləri (Toplayanı və tərtib edəni Mürsəl Həkimov). Bakı, Maarif, 1999, 250. s. Azərbaycan folkloru külliyyatı. 1-30 cildlər. Bakı, Səda, 2006-2012. Əsatirlər, əfsanə və rəvayətlər. Bakı, "Şərq-Qərb", 2005, 304 s. El düzgüləri, elat söyləmələri (toplayıb tərtib edəni M. Qasımlı), B., Azərnəşr, 1993, 176 s. Kitabi-Dədə Qorqud. Bakı, Yazıçı, 1988, 265 s. Koroğlu (tərtib edəni M. H. Təhmasib). Bakı, Gənclik, 1975, 364 s. Koroğlu (tərtib edəni V. Xuluflu). Bakı, Elm, 1999, 200 s. İsgəndərzadə Vəfa. Ənənəvi nağıl formulları, Bakı, Elm və təhsil, 2014 Rüstəmzadə İlkin. Azərbaycan nağıllarının süjet göstəricisi, Bakı, Elm və təhsil, 2013, 368 s. Xalqın söz xəzinəsi. Bakı, 1985, 263 s.	

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">İstifadə oluna biləcək digər mənbələr:
1. Cavad Heyət. Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. Bakı, 1990, 165 s.
2. Əli Saləddin. Azərbaycan şeri və folklor. Bakı, Elm, 1982, 161 s
3. Maarifə Hacıyeva. Folklor poetikası. Bakı, 2006, 240 s.
4. Mahmud Allahverdiyev. Azərbaycan xalq teatrı tarixi. Bakı, Maarif, 1978, 233 s.
5. Mahmud Allahmanlı. Şaman, ozan və aşıq. Bakı, 2002, 332 s.
6. Məhərrəm Cəfərli. Azərbaycan məhəbbət dastanlarının poetikası. Bakı, Elm, 2000, 264 s.
7. Məhərrəm Qasımlı. Ozan - Aşıq sənəti. Bakı, Uğur, 2007, 304 s.
8. Mürsəl Həkimov. Azərbaycan aşıq ədəbiyyatı (dərslik). Bakı, 1983,
9. Mürsəl Həkimov. Azərbaycan aşıq şer şəkilləri və qaynaqları. Bakı, Maarif, 1999, 376 s.
10.Qarabağ: folklor da bir tarixdir.1-9 cildlər. Bakı, Elm və təhsil, 2012-2014
11. Vəliyev İsmayıl. Mif: keçmişdən gələcəyə. Bakı, Nurlan, 2013, 308 s.
12. Ramazan Qafarlı. Azərbaycan uşaq folkloru. Bakı, Ağrıdağ, 2021 469 s.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Tədris metodları</td><td>Mühazirə</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td>Qrup müzakirəsi</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td>Praktiki tapşırıqlar</td><td colspan="2">+</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Qiymətləndirmə</td><td>Komponentləri</td><td>Tarix/son müddət</td><td>Faiz (%)</td></tr>
<tr><td>Aralıq imtahanı</td><td></td><td>30</td></tr>
<tr><td>Davamiyyət</td><td></td><td>5</td></tr>
<tr><td>Fəallıq</td><td></td><td>5</td></tr>
<tr><td>Prezentasiya/Qrup işi</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>Quiz</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>Final imtahanı</td><td></td><td>40</td></tr>
<tr><td>Yekun</td><td></td><td>100</td></tr>
<tr><td>Kursun təsviri</td><td colspan="3">Kursda şifahi xalq ədəbiyyatının tarixi, mövzusu, mili folklorşünaslığımızın təşəkkül və inkişaf mərhələləri, görkəmli folklorşünaslarımız haqqında məlumat veriləcək, Azərbaycan folklorunun zəngin və rəngarəng janrları, poetikası, ideya-bədii xüsusiyyətləri təhlil ediləcək, folklorla yazılı ədəbiyyatın qarşılıqlı təsiri məsələlərinə diqqət yetiriləcək.</td></tr>
<tr><td>Kursun məqsədləri</td><td colspan="3">Kursun məqsədi tələbələrdə folklor, o cümlədən Azərbaycan folkloru barədə bitkin təsəvvür yaratmaq, onun janrları, ayrı-ayrı sahələri barədə ətrafı məlumat vermək, konkret bədii mətnlərin təhlili ilə ideya-bədii xüsusiyyətlərini incələmək, beləliklə gənc nəsildə ədəbiyyat tariximizə məhəbbət oyatmaq, onları folklor tədqiqatçılığına yönəltməkdir.</td></tr>
<tr><td>Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri</td><td colspan="3">Kursun sonunda tələbələr Azərbaycan folkloru, onun növ və janrları haqqında sistemli məlumat alacaq, folklor janrlarını ideya, məzmun və forma baxımından təhlil edə biləcək, Azərbaycan aşıq sənətini və onun görkəmli nümayəndələrinin yaradıcılığını öyrənəcək, gələcək fəaliyyətlərində yeni foklor nümunələri toplamağa həvəsli olacaqlar.</td></tr>
<tr><td>Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)</td><td colspan="3">Qiymətləndirmə üç prinsip əsasında aparılacaq: dərsdə fəallıq, və prezentasiya/qrup işinin təhvili
*Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, semetsr boyu həftəlik dərs proqramına hazırlaşmalarına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir.
* Davamiyyətə görə veriləcək bal zamanı tələbənin dərsdə ardıcıl iştirakı və dərsdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzürsüz buraxılan hər dərs üçün 0,5 bal çıxılacaq. Tələbənin davamiyyəti hər dərs yoxlanacaq, əgər tələbə dərslərin 25%-dən çoxunda iştirak etməyibsə, imtahana buraxılmayacaq.</td></tr>
</table>

		* Prezentasiya/Qrup işinə görə verilən bal tələbənin mövzuya dair hazırladığı dijital tələblərə uyğun materiallara uyğun olacaqdır. *Tələbələr dərs zamanı mövzuya uyğun pptx yaxud videomaterial hazırlamaqla yanaşı, mövzunu daha dərindən mənimsəmək üçün müəllimin sual-cavabında iştirak etməli və müəllim də cavaba uyğun bal verməlidir. * Quiz Aralıq imtahanı öncəsi tələbələri imtahana hazırlamaq üçün nəzərdə tutulub. **İmtahan haqqında:** 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər. 4. İmtahan cavablarını istər yoldaşından, istərsə də internet resursundan köçürən tələbələr həmin sualdan qiymətləndirilmirlər.	
Həftə	**Tarix (planlaşdırılmış)**	**Fənnin mövzuları**	**Dərslik/Tapşırıqlar**
1.		Şifahi xalq ədəbiyyatı haqqında ümumi məlumat. Folklor nədir? Azərbaycan folkloru və türk folklorunun tərkib hissəsi kimi. Tarix və folklor. Mifologiya Folklorşünaslıq və onun başqa elmlərlə əlaqəsi. Folklorşünaslıqdakı əsas nəzəriyyələr. Azərbaycan folklorşünaslığının tarixi. Görkəmli folklorşünaslarımız haqqında.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 8-10. Folklor dərsləri, 2012, s.17-40; s.86-93 Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 29-37
2.		Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatının növləri və janrları. Lirik növ-əmək nəğmələri, mərasim nəğmələri, xalq mahnıları, laylalar, oxşamalar, bayatılar və s.Epik növ – miflər, əfsanələr, rəvayətlər, lətifələr, atalar sözləri və məsəllər, nağıllar, dastanlar və b. Azərbaycan folklorunda dramatik növ – xalq oyunları, meydan tamaşaları, məzhəkələr və b. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 19-37. Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 686-707; Folklor dərsləri, 2012, s.185-202;
3.		Uşaq folkloru. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 37-56. Folklor dərsləri, 2012, s.101-112; s.127-144 Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 67-211; s. 241-310;
4.		Azərbaycan aşıq sənətinin genezisi, təşəkkül mərhələləri. Aşıq şerinin şəkilləri. Aşıq yaradıcılığının mövzu dairəsi, ideya-bədii xüsusiyyətləri. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 59-69. Ramazan Qafarlı. Azərbaycan uşaq folkloru. Bakı, Ağrıdağ, 2021
5.		Azərbaycanda aşıq mühitləri və onların görkəmli nümayəndələri (Abbas Tufarqanlı, Qurbani, Xəstə Qasım, Aşıq Alı, Aşıq Ələsgər, Aşıq Valeh, Aşıq	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 70-80.

		Hüseyn Şəmkirli, Aşıq Hüseyn Bozalqanlı, Molla Cümə, Aşıq Əmrah, Aşıq Kamandar və b.)	Folklor dərsləri, 2012, s.159-163 Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 463-482; Folklor dərsləri, 2012, s.144-156;
6.		Folklor mətnlərində süjet, motiv, kontaminasiya anlayışları.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 81-101. Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 482-596; Mürsəl Həkimov. Azərbaycan aşıq şer şəkilləri və qaynaqları. Bakı, Maarif, 1999.
7.		Nağıl nədir, nəyə deyilir. Azərbaycan nağıllarının təsnifatı, ideya-məzmun xüsusiyyətləri və poetikası. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 108-112. Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s.217-241; Azərbaycan nağıllarının süjet göstəricisi, 2013, 9-79;
8.		Nağılların formulları. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s.138-163. Əfəndiyev P. Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. B., 2012, s. 179-184; Folklor dərsləri, 2012, s.176-185;
9.		Dastan yaradıcılığı. Azərbaycan dastanlarının növləri haqqında məlumat. Qədim türk dastan və eposları. “Oğuz-Kağan”, “Köç” dastanları.	Ənənəvi nağıl formulları, 2014.
10.		Dədə Qorqud dastanı, tədqiq tarixi, quruluşu, ideyası, poetikası. Mətn üzərində iş.	Folklor dərsləri, 2012, s.269-283; Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s.116. Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 398-463;
11.		“Koroğlu”dastanı, toplanması, tədqiq tarixi, strukturu, ideya-bədii xüsusiyyətləri.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s.117-123. Folklor dərsləri, 2012, s.283-299; Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B.,

			2004,s. 628-675, 675-686;
12.		Qaçaq dastanları. “Qaçaq Nəbi” dastanı. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s.124-129. Folklor dərsləri, 2012, s299-314; Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 602-627;
13.		Məhəbbət dastanları (“Əsli və Kərəm”, “Şah İsmayıl”, “Abbas və Gülgəz” dastanları.). Dastan poetikasında buta, yol, yaxşı-yaman simvolikası, məkan və zaman anlayışları. Mətn üzərində iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 133-137. Azərb. ədəbiyyatı tarixi (6 cilddə). I c., B., 2004, s. 599-602;
14.		Folklor materiallarının toplanma qaydaları. Tətbiqi iş. İnternet folkloru. İnterpretasiyalar, dezinformasiyaların toplama qaydaları. Tətbiqi iş.	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s.181-189. Folklor dərsləri, 2012, s.333-359. Çobanoğlu Ö. Halkbilimi kuramları ve yöntemleri tarihine giriş. A., 2002, s. 65-89
15.		Folklorla yazılı ədəbiyyatın qarşılıqlı əlaqə və təsirləri (Nizami, Füzuli, Vaqif, S.Vurğun, C.Cabbarlı, Y.V.Çəmənzəminli yaradıcılığı əsasında). Sovet dövründə folklorşünaslıq. Mətn üzərində iş	Folklorşünaslığın müasir problemləri. 2023, s. 173-179. Folklor dərsləri, 2012, s.342-359; Əfəndiyev P. Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. B., 2012,s.373-383;Hacıyeva M. Folklor poetikası. B., 2006, 240 s
16.		**Final imtahanı**	